

Outi Lehtipuun puhe verkkoseuroissa 16.4.2020

Hei vaan kaikki seuravieraat ja terveisiä Pirkanmaalta! Meillä täällä Nokia-Pirkkalan paikallisosastossa oli tarkoitus pitää pääsiäisseurat toisena pääsiäispäivänä. Mutta niin vaan paikalliset seurat muuttuivat valtakunnallisiksi verkkoseuroiksi.

Pääsiäisaika, joka jatkuu helluntaihin saakka, on kirkossa virallinen ilon aika. Se on aika, jolloin mollivoittoinen, vähän raskasmielinen ja raskassoutuinen suomalainen luterilaisuuskin muuttuu iloiseksi, jolloin suomalainenkin saa iloita.

Saa iloita — vai täytyy iloita? Mitä jos se sama ahdistus tai huoli tai suru, joka oli vieraanani eilen, on vieraanani myös tänään?

Erityisesti tällaisena poikkeusaikana, jolloin elämänpiirimme on kaventunut, sosiaaliset suhteet ovat vähentyneet; kun tuntuu, että elämä on kääntynyt sisäänpäin, piiri ympärillä pienentynyt; kun päivä seuraa toistaan samanlaisena. Viikkorytmi on monelta kadonnut, arki ei erotu pyhästä, pääsiäinenkin meni jotenkin huomaamatta ohi, kun monet keskeiset perinteet eivät olleet tänä vuonna mahdollisia.

Ilo, niin kuin mikään muukaan positiivinen tunne, ei tule käskemällä. Se ei synny väkisin. Ei voi iloita hampaat irvessä.

Toisaalta, sama pätee myös suruun. Suruakin on vaikea esittää. Muistan hautajaiset, joissa kaksi toisilleen entuudestaan tuntematonta lasta löysi toisistaan leikkikaverit ja kuinka kesken hautajaistilaisuutta kuului näiden lasten valloittava riemunhihkunta. Lasten vanhemmat nolostuivat ja kävivät vaihtamassa lapset, mutta itse ajattelin, etenkin jälkeinpäin, että mikään ei kerro niin paljon toivosta kuin lapsen riemu. Siinä on tulevaisuus, siinä on toivo.

Tänä pääsiäisenä kirkkovuoden tekstit on Johanneksen evankeliumista. Sunnuntain teksti kertoo, kuinka ensin Magdalan Maria, Pietari ja ”se toinen opetuslapsi” kuten Johannes kuvaa tätä muuten tuntemattomaksi jäänyttä Jeesuksen seuraajaa, kuinka he löytävät tyhjän haudan. Sen jälkeen toisen pääsiäispäivän tekstissä kerrotaan, kuinka Maria kohtaa Kristuksen, ylösnousseen Vapahtajan.

En voi olla miettimättä, kuinka vahvasti juuri se elämänpiiri, se tilanne jossa elän tällä hetkellä, vaikuttaa siihen, mitä Raamatussa näen ja sieltä luen.

Olenko koskaan aikaisemmin tajunnut niin selkeästi, että opetuslapset ovat lukittujen ovien takana, vailla muuta seuraa kuin toisensa? Tai kuinka naiset lähtevät varhain aamulla, niin varhain, etteivät törmäisi muihin, vaan että sosiaalinen etäisyys säilyisi? Ja sanooko Jeesus todellakin Marialle: ”Älä koske minuun”?

Kun katson näitä Jeesuksen seuraajia haudalla, en löydä sieltä suuria ilonpurkauksia vaan ihan erilaisia tunteita. Löydän pelkoa, kun opetuslapset kaikkensa menettäneitä yrittävät tukeutua toisiinsa ja pelkäävät, kuinka ulkopuolelta heitä voi kohdata jokin uhka. Luen epävarmuutta, kun hauta onkin tyhjä, suurta epätietoisuutta siitä, mitä on voinut käydä. Hämmennystä: Maria juoksee opetuslasten luo ja sanoo: ”Ovat vieneet Herran pois, emmekä tiedä, mihin hänet on pantu.” Kun Pietari ja se toinen opetuslapsi tulevat haudalle, heidän huomionsa kiinnittyy merkityksettömiltä tuntuviin yksityiskohtiin, kun he katsovat käärinliinoja eivätkä voi ymmärtää, mitä on tapahtunut. Lopulta kerrotaan, kuinka Maria on haudalla ja itkee: hän tuntee pohjatonta surua.

Kaiken tämän keskellä, tämän ilottomuuden, näköalattomuuden keskellä, Maria sitten kohtaa Herransa ja Vapahtajansa. Hän ei ensin tunnista Kristusta, hän luulee tätä puutarhuriksi. Ylösnoussut ei siis ilmesty kuin salama kirkkaalta taivaalta vaan ikään kuin arkiasussa, kuin kuka tahansa puutarhatyöntekijä. Kuitenkin

tämän arkisuuden ja tavallisuuden keskellä yhtäkkiä Maria oivaltaa, kenen kanssa hän puhuu. Ja Maria lähtee uudestaan opetuslasten luo sanoen. ”Minä olen nähnyt Herran.”

Kuolema ei saa viimeistä sanaa. Viimeinen sana on ylösnousseella Herralla.